

Protokoll

Ämne: Rådet för filmarvsfrågor - Rådsmöte 1/2021
Datum och tid: 2021-04-22, 09.30 – 11.30
Plats: via länk på Zoom

Närvarande: Annika Tergius, ordförande (Riksarkivet)
Susin Lindblom (Dramatikerförbundet)
Stefan Baron (Film- & tv-producenterna)
Maria Bolme (Teaterförbundet)
Dagmar Brunow (Filmvetenskaplig representant)
Karin Hermerén (Moderna Museet)
Göran Konstenius (Kungl. Biblioteket)
Anna-Karin Larsson (Filmform)
Göran du Rées (Sveriges Filmregissörer)
Göran H Olsson (Oberoende Filmares Förbund)

Samt:
Mathias Rosengren, adjungerad chefsrepresentant
Nubar Onatli, protokollförare
Danial Brännström, Chef för Cinemateket, adjungerad § 8
Annika Wik, forskare, medverkande § 7
Ulrika Geijer, särskild utredare, medverkande § 6

Frånvarande: Thomas Nilsson (Sveriges Television)

Rådet för filmarvsfrågor

§ 1 Ordförande öppnar mötet

Ordföranden öppnade mötet som återigen på grund av läget med covid-19 skedde på länk.

§ 2 **Anmälan av nya ledamöter**

Dagmar Brunow är ny ordinarie ledamot för filmvetenskapen efter att tidigare ha varit suppleant.

Fråga uppkom om ersättare efter Thomas Nilsson, SVT. Kontakt kommer att ske med SVT.

§ 3 **Fastställande av dagordning**

Material: Dagordning

Beslut:

- dagordningen godkändes

§ 4 **Val av justerare**

Stefan Baron utsågs till justerare.

§ 5 **Rapport från Filminstitutet**

Mathias Rosengren informerade om följande:

- Utredningen om bevarande av analog film som Eric Sjöström gjort har väckt störst intresse bland museerna. Som uppföljning till utredningen kommer Filminstitutet tillsammans med Sveriges Museer gå ut med enkät. Målet är att hitta museer att samarbeta med i ett pilotprojekt.
- Checklista kring s.k. herrelösa verk har tagits fram.
- Inget nytt att rapportera kring inventeringen av AV-material.
- Enligt brandmyndigheterna begränsas möjligheten till att förvara nitrat i Filminstitutets lokaler i Rotebro. Filmer kommer att evakueras och skickas för långtidsförvaring i lokalerna i Grängesberg.
- A House har nu installerat sig i Filmhuset.
- Filminstitutet planerar att genomföra Barnens filmdag den 24 oktober 2021. Hänsyn kommer tas till pandemin.

§ 6 **Översyn av regelverket för pliktleverans och hantering av annat material vid Kungl. biblioteket**

Regeringens särskilda utredare Ulrika Geijer presenterade sitt uppdrag att se över plikttagstiftningen. Inlämning av betänkandet sker den 30 april 2021 och förhoppningen är att den ska skickas på remiss. Syftet är bland annat att se över regelverket för pliktexemplar och föreslå ett kostnadseffektivt och långsiktigt hållbart regelverk för fysiskt och elektroniskt pliktmaterial. Utöver det ska regelverket för KB:s insamling, beskrivning, bevarande och tillhandahållande av övrigt material, analyseras. Utredningen har haft kontakt med KB och andra myndigheter som tar emot pliktmaterial, med leverantörer såsom Film- och tv-producenterna samt med andra organisationer såsom Filminstitutet. Målsättningen är att tydliggöra ansvar, att regelverket blir teknikneutralt och att nya massmedier ska omfattas av pliktleveransen. KB ska även ha möjlighet att rekvirera material av intresse som normalt inte fallit inom ramen för plikten.

Mathias Rosengren framförde att pliktlevansen säkrar forskningen, medan den insamling som Filminstitutet gör säkrar tillgången för allmänheten. Dessutom bevarar Filminstitutet originalmaterial medan KB vill ha referensmaterial. Det är viktigt att hitta en lösning som gynnar alla. När pliktexemplarslagstiftningen kom på 70-talet gjordes avgränsning för biograffilmen. Filminstitutet är måna om att nya format säkerställs. Stefan Baron tog upp svårigheten med versionering då en produkt blir flera produkter. Ulrika Geijer betonade att det är viktigt att välja en version som är ändamålsenlig att bevara.

§ 7 **Filmhistorisk pedagogisk modell**

Filmvetaren Annika Wik berättade om den filmhistoriskt pedagogiska modell som hon tagit fram tillsammans med Filminstitutet. Modellen består av pedagogiskt material till lärare att använda på enskilda lektioner ur ett film- och kulturarvsperspektiv. Annika Wik presenterade materialet för rådet. Hon underströk att modellen lämpar sig särskilt för undervisning i språkämnen och estetiska ämnen, ämnen som gynnas av fördjupad förståelse av den rörliga bildens språk, samt förmåga att tillämpa

gestaltning. Hon betonade att film inte ingår lärarnas utbildning och att det därför krävs pedagogiska upplägg och förankring i målplanen.

Rådet ställde sig generellt positiva till modellen. Anna Karin Larsson tog upp att det ser ut att vara ett generöst filmmaterial som kan användas på många sätt. Dagmar Brunow framförde att det skulle kunna bidra till att stärka filmkunskap och att det vore bra om man kan introducera filmkunskap så tidigt som möjligt och inte enbart inom ämnen som svenska och samhällsorienterade ämnen, även matematik kan vara aktuellt. Göran du Rées betonade att det är viktigt för barn att ta del av verktyg för att undersöka på egen hand. Karin Hermerén tog upp att det kan vara ett bra sätt för ungdomar att få en inblick i filmarvet. Maria Bolme framförde att det är viktigt utifrån ett demokratiperspektiv.

§ 8

Tema

Cinematekets chef Danial Brännström berättade om Filminstitutets projekt med att arbeta tematiskt. Filminstitutet kommer att välja ut två teman per år där man över avdelnings- och enhetsgränserna samarbetar. Anledningen är att det uppfattas som tydligare att tala med en röst kring en viss fråga istället för att arbeta parallellt med många frågor. Det handlar om att kraftsamla och fokusera kommunikativa insatser för att komma igenom på ett mer tydligt sätt i mediebruset. Hösten 2021 är temat Minne. Cinemateket har påbörjat arbetet utifrån höstens tema som kommer att benämnas Immemory: film och minnets geografi. Ca 100 filmer ingår i temat. På filmarkivet.se kommer hemmafilmer att visas, filmer som har gjorts just för att bevara minnet. Även Filmrummet och filmhandledningar i skolan kommer på olika sätt uppmärksamma temat. Texter kommer även att återfinnas på webben. För våren 2022 har temat Exil valts.

§ 9

Uppdaterade principer för Filminstitutets insamling av filmarvet

Mathias Rosengren informerade om hur Filminstitutet jobbat vidare med den nya definitionen av filmarv. Definitionen öppnar upp för ett nytt sätt att se på filmarv och hur Filminstitutet arbetar. Det kommer upprättas en förvaltningsplan som ska fungera som styr- och referensdokument för filmarvsverksamheten. Det är ett stort arbete och kommer att pågå en längre tid. Underlag innehållande de två första kapitlen har skickats till rådet. I underlaget berörs insamlingen. Det går inte att samla in allt utan

avvägning måste göras. Det är viktigt att ha en enhetlig process kring urval. Idag är urvalet inte enhetligt, t.ex. i relation till förvärv av personarkiv. I grunden är det en filmhistorisk värdering. Betydelsefulla skeenden betonas. Mathias Rosengren vill gärna få synpunkter från rådet kring vad som är viktigt respektive mindre viktigt, även kring själva texten; behöver något förtydligas, saknas något osv. Skriftliga synpunkter från rådets ledamöter välkomnas senast den 7 maj.

§ 10 Tid för möteskallelse

Det har kommit inspel om att kallelse till vissa råd kan gå ut senare, detta för att ha möjlighet till större aktualitet. Filminstitutet föreslår för rådet att tiden kortas ner till två veckor istället för nuvarande 30 dagar innan mötet.

Rådet ställde sig positiv till senareläggning av utskick av kallelse i enlighet med förslaget. Det framfördes även önskemål om att få protokollen tidigare.

§ 11 Övriga frågor

Susin Lindblom tog upp att det på nästa möte behövs en egen punkt om upphovsrätt. Ny lagstiftning är på gång.

§ 12 Nästa möte

Nästa möte hålls den 21 oktober. Om smittläget tillåter sker mötet på plats på Filmhuset och avslutas med sedvanlig middag.

§ 13 Mötet avslutas

Ordföranden tackade för mötet och avslutade detsamma.

Vid protokollet Justeras

Nubar Onatli Stefan Baron